

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XVII. De sequestratione possessionum & fructuum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

judicium alterutrius litigantis; tale enim Re-
scriptum aut privilegium pro subreptio ha-
bendum est, nisi expressam faciat mentionem
litis pendente. c. 1. § ult. b. t. l. 2. C. ut lite
pend. vel post provocat. quia neque de Summo
Principe credendum, quod privilegium in u-
nus gratiam & alterius præjudicium concede-
re intendat, nisi id exprimat. arg. c. 3. de De-
cimis.

Dico 6. Operatur §. ut nihil innovetur cir-
ca possessionem rei, aut usum juris, in quo quis
existit ante motam controversiam; adeoque
priori possessori fructus & cætera possessionis
commoda relinquere debent, quousque feratur
sententia definitiva. c. 1. § 2. b. t. Sic ille, qui
fuit in quasi-possessione juris eligendi, durante
lite libi mota ad electionem admittendus est:
sic conjunx non potest autoritate Judicis pro-
pter impactum adulterium (aut præsumum im-
pedimentum dirimens) privari usu juris con-
jugalis, in cuius possessione jam fuit ante litem
sibi motam, donec adulterium, vel impedimen-
tum fuerit probatum. Aliud foret, si unus,
vel uterque, conjugum certò sciret impedi-
mentum dirimens; tunc enim sub peccato
mortalit teneretur ab usu Matrimonii,
licet illud probare non posset, vel etiam per
censuras adigeretur ad hunc usum. c. 13. de re-
stit. spoliat. Item aliud foret, si unus conjugum
in continenti & statim probare posset impedi-
mentum v. g. consanguinitatis; tunc enim
propter periculum peccati prius audiri à Judi-
ce & lis decidi deberet, quam cohabitatio per-
mitteret. c. 13. cit. Excipiendi tamen sunt aliqui
casus, in quibus post litem motam non relin-
quitur possessio illi, qui eam prius habuit, aut
commoda possessionis, sed mandatò Judicis
durante lite res datur in sequestrum: ut si
Reus conventus super re mobili, & immobilia
non habens, sit suspectus de fuga, vel de con-
sumptione fructuum, aut rei destructione: si
Prælati, Tutor, Curator accusentur de di-
lapidatione; hi enim durante lite suspenden-
di sunt ab administratione: item quando est
periculum, ne Partes veniant ad arma, nisi se-
questretur possessio. c. ult. de sequestr. posses-
sion. l. 7. §. 2. ff. qui satisfacere cog. c. ult. de Accusat.
can. l. 7. C. de suspect. tutor. § arg. l. 9. Cod. de
transact.

Quæres, quas pœnas incurrat alienans, vel
accipiens, res litigiosas? R. præterquam quod
res debeat reponi in pristinum statum, quan-
tum possibile est, attendere oportet, an scive-
rint, rem esse litigiosam, vel non sciverint:
qui non scivit, nullam incurrit pœnam, sicut
nullam contraxit culpam: si uterque scivit,
tunc, si alienatio est facta per emptionem ven-
ditionem, emptor amittit pretium & tantun-
dem debet venditor conferre de suo, ac utra-
que quantitas applicatur fisco, res verò litigio-
sa manet in suo statu, & neutri cedit: si alie-
nans solus scivit, utpote qui vix ignorare pot-
est, & præsumitur scivisse, debet pretium red-
dere emptori ignorant, ac insuper de suo ter-
tiam partem pretij, vel æstimationis rei, eidem
emptori decepto, reliquis autem duas partes
Lib. II. R. P. Fickler.

fisco inferre: si denique solus accipiens sciret
(quod tamen vix continget) non modò debe-
ret restituere rem, sed etiam pretium, si emis-
set, perderet applicandum fisco. l. ult. pr. § 5.
1. C. de litigios. Sed opus est sententiâ Judicis
condemnatoriâ.

TITULUS XVII.

De Sequestratione Possessionum & Fructuum.

SUMMARIUM.

1. Quis dicatur sequester; quid & quotuplex sit se-
questratio.
2. Quid Arrestatio, & quomodo differat à seque-
stro.
3. Sequestratio Conventionalis licet: non item Ju-
dicialis, regulariter loquendo.
4. In quibus circumstantijs eam Judex motu pro-
prio licitè decernat.
5. 6. Nulla sequestratio per se privat possessione.
7. Obligat tamen sequestrem ad diligentem rei cu-
stodiam.
8. Arrestatio Judicialis magis vi Consuetudinis
quàm Scripti Juris licita est:
9. Sed non nisi sub certis conditionibus.
10. Ad quid obligetur creditor, qui alterum fecit
injustè arrestari.
11. Quid juris, si quis violet arrestum.

Sciendum 1. Licet pendente lite nihil sit in-
novandum, sæpe tamen rem litigiosam vel
fructus ejus sequestrari posse, seu deponi apud
tertium, unum vel plures, qui sequester appella-
tur exinde, quod ejus fidem sequantur Partes,
vel ipse sequatur Partes litigantes, paratus re-
stituere vincenti. l. 110. ff. de V. S. Ex qua l. uti
§ l. 12. §. 2. l. 17. ff. Depositi. sic definiti potest se-
questratio (seu sequestrum, Germanicè *Hinz-
derlegung / Pfandhaltung*) est rei, possessio-
nis, vel fructuum, de quibus litigatur, in tertiam
personam translatio, seu depositio, facta vel con-
sensu Partium, vel autoritate Judicis. Unde col-
ligitur 1. quod sequestratio sit quædam species
depositi, & ferè tantum differat ab eo, quod
solummodo res litigiosa, & necessariò à duo-
bus, scilicet Actore & Reo, sequestrari, depo-
ni verò valeat res quælibet, & ab uno tantum:
quare etiam contra sequestrem in l. 12. cit. da-
tur Actio depositi sequestraria. 2. Quod per se-
questrum fiat aliqua innovatio circa rem liti-
giosam, adeoque hic Titulus ponat exceptio-
nem à regula generali, ne lite pendente &c. tra-
dita in priori Titulo. 3. Quod sequester vo-
cetur illa persona, apud quam Actor & Reus
rem litigiosam deponunt: quamvis autem
etiam Judex possit eligi in sequestrem, id tamen
non expedit ordinariè: sed rem deponi con-
venit apud alium, qui tamen non sit suspectus
de fide, aut uni quàm alteri litigantium plus af-
fectus, aut unus ex litigantibus. 4. Quod sit
duplex, nempe *Voluntaria* seu *Conventionalis*,
quando Partes ipsæ mutuo consensu seque-
strem, vel sequestres, eligunt: & *Necessaria*
seu *Judicialis*, quando autoritate Judicis com-
pellun-

pelluntur vel motu proprio vel ad instantiam unius Partis ad rem sequestrandam. Utraque fieri potest vel in-vel extra Judicium, ut ait Vultejus apud Wagnereck. 5. Quod finiat cum lite, quando nempe lata sententia transijt in rem iudicatam: item purificata conditione, sub qua res in sequestrum data: vel die adveniente, in quem sequester vi pacti accepit rem litigiosam custodiendam: & multo magis per mortem sequestris, utpote cuius industria videtur esse electa, vel à Partibus vel à Iudice, in re custodienda. Qui tamen semel acceptavit sequestrum Judiciale, non potest illi renuntiare, nisi cum autoritate Judicis & ex iustissima causa, ut loquitur l. 5. §. 2. ff. depositi. ubi describitur renuntiandi modus.

2. Sc. 2. Sequestrationi valde affinem esse Arrestationem (seu Arrestum, Germanicè *Verhott / Zuschlag / Arrest*; *arrestare* autem, seu *sistere*, Germani vocant *anhaltē / in Verhott legen / die Hand darauf schlagen*.) qua res vel persona aliqua prohibetur ad interim moveri de loco. Est igitur *detentio vel persone, vel rei alicujus, ex causa securitatis*, facta vel mutuo consensu utriusque Partis, vel, quod frequentius contingit, publica autoritate Judicis, detentionem vel sistenciam imperantis, aut ad instantiam Partis, aut ex officio Nobili ob bonum publicum, donec negotium fuerit compositum. Differt à sequestratione tripliciter. 1. Quod sequestratio supponat rem actualiter litigiosam inter subditos; arrestatio autem prætensionem subditorum, lite nondum capta, & maximè contra forenses seu extraneos. 2. Quod arrestum sit detentio personæ vel rei, sequestrum verò depositio rerum tantum. 3. Quod sequestrum sit species depositi, adeoque contractus; arrestum verò sæpe manuum injectio in invitum. Dividitur ex data definitione 1. in arrestationem personarum, & in arrestationem rerum. 2. In Voluntariam seu Conventionalem, & in Necessariam seu Judicalem, uti de sequestratione dictum.

3. Dico 1. Quamvis sequestratio conventionalis regulariter sit licita; Judicialis tamen regulariter est prohibita. Prior pars sumitur ex l. 6. ff. eod. l. 39. ff. de solution. quia quilibet rerum suarum moderator & arbiter est. l. 21. C. Mandati. consequenter prohibitu de illis dispo- nere & contrahere potest. Posterior ex l. un. C. prohibita sequestr. pecun. c. 1. h. t. Accedit ratio, quia durante lite non debet possessor turbari in possessione, neque privari fructibus, aliisque possessionis commodis. Adde, quod instar regulæ ex l. 1. C. de execut. rei jud. tradant DD. Judicium non esse inchoandum ab executione, sed Reum ab Actore coram Iudice prius convincendum super debito: sed sequestratio est quædam species executionis, ut patet. Dixi tamen, regulariter; nisi nempe sequestrationem exigat vel aliqua necessitas, ne Judicium reddatur elusorium, vel magna utilitas, aut alia iusta causa. per §. 2. §. 3. Clem. un. h. t. l. 7. §. 2. ff. qui satisfacere cog. &c. Sic locum habet 1. Si iuste timetur, ne Reus dissipet fructus, quos servare deberet, vel rem litigiosam dilapidet:

& ex hoc capite potest uxor, si videat maritum prodigum vergere ad inopiam, ita ut dos sua sit in periculo, petere sequestrationem dotis. 2. Si Reus, à quo petitur res mobilis, sit de fuga suspectus, ne una cum re aufugiat: sit autem aliquis de fuga suspectus, si ex una parte non habeat bona immobilia, ex altera verò incipiat laborare inopiā: si sit malorum morum: si antecederet jam malè administravit res. Gail. l. 1. observ. 148. n. 7. 3. Si in executione sententiæ, quæ jam transijt in rem iudicatam, appelletur, vel alia iniiciatur mora: imò si contra excessum in executione commissum appelletur, eò quod plus reddatur victori quàm iudicatum est. 4. Si periculum sit, ne alias veniatur ad arma propter possessionem dubiam. 5. Si reus sit contumax, & immisio in bona vel possessionem locum habere non possit. v. g. in Beneficialibus, in quibus Actor non potest intromitti in possessionem beneficii propter contumaciam Rei, ne scilicet detur vitiosus ingressus in beneficium, seu sine Canonica institutione, contra c. 1. de R. j. in di. quare si duo litigent de beneficio, neuter tamen possidet, fructus beneficiales sequestrari debent, vel soli, vel una cum beneficio, usquedum lis decidatur. 6. Si Reus contumaciter nolit cavere de conferendis bonis. 7. Si fideicommissarius nolit cavere de solvendo fideicommissio, aut legato. Taceo alios casus, quos Auctores passim referunt.

Dico 2. Ut Iudex licitè decernat sequestrationem ex officio Nobili, seu motu proprio, requiritur gravis & publica causa, v. g. periculum scandali, vel timor, ne Partes veniant ad arma: ut verò ex officio Mercenario, seu ad instantiam Partis, requiruntur quatuor. 1. Summaria saltem cognitio prævia de iure illius, qui sequestrum postulat. 2. Citatio Partis, in cuius præjudicium postulatur, nisi sit periculum fugæ, vel in mora. 3. Juramentum de calumnia, quo postulans affirmet, se non calumniare vel æmulationis causâ postulare sequestrum, sed ad conservationem juris sui vel debiti, nisi nempe causa petendi sit notoria. 4. Aliqua suspicio contra debitorem. v. g. ne dilapidatis bonis non sit solvendo, ne fugiat cum re &c. Ita communis, & suadet æquitas. Sed intelligi debent sub hac conditione, nisi ex parte illius, contra quem petitur vel decernitur sequestratio, reperitur iusta causa omittendi sequestrationem: qualis causa esset 1. si satisfaceret, vel fidejuberet de iudicio sisti, aut de re integra ac illæsa conservanda. Partique adversæ, casu quo in iudicio vinceret, restituenda: & talis cautio, vel fidejussio idonea, etiam sufficeret ad revocandam iterum sequestrationem jam factam. 2. Si is, contra quem petitur sequestrum, statim doceret de jure suo. Gail. n. 5. §. 6. & alii ex l. fin. C. de Ord. cognit. & penult. de donat. inter vir. & uxor. Notandum præterea est, quod jam facta licitè sequestratione Pars illam patiens petere possit ex re sequestrata, si aliunde non habeat, alimenta & expensas litis necessarias, ut cum communiori docet Harprecht in §. 2. inst. quib. mod. re con-

trab. oblig. n. 14. ac videtur exigere æquitas.

Dico 3. Sequestratio, siue Conventionalis siue Judicialis sit, non operatur hoc, ut privet possessione, eamque transferat à priori possessore in sequestrem, nisi vel Partes ipsæ, vel Judex, specialiter id voluerint. Har pprecht cum communiori RR. n. 147. Gonzal. in c. 3. & Laym. in c. 2. b. 1. contra Bartol. Panormit. Felin. Schneidev. & alios, qui de Conventionali affirmant, de Judiciali negant. Prob. 1. ex clausula textu l. 39. ff. de acquir. vel amitt. poss. 2. Ex eo, quod sequestrum sit species depositi: sed nullum depositum sua virtute, & sine expressa Partium conventionione transfert possessionem in depositarium, sed res solum committitur alteri custodiæ causâ. l. 1. 6. 17. ff. de positi. Si tamen his est de ipsa possessione, tunc, quia neuter cerò possidet, expressè potest sequestrari tribui possessio, & tali casu neuter illâ propriè privatur. Quamvis verò possessio non transferatur in sequestrem, ad eum tamen sæpe spectat administratio rei sequestratæ. Clem. an. b. 4. Et hinc in sequestro habens Ecclesiam, castrum &c. cui annexum est jus eligendi, præsentandi, conferendi Beneficium Ecclesiasticum, eligere, præsentare &c. potest, si aliud non obstat, sicut Rector Ecclesiæ ipsæ, aut dominus castri: quia executio iurium tali Ecclesiæ vel castro annexorum spectat ad administrationem rei sequestratæ. Conveniens tamen est, ut monet P. Wiestner, ut sequester in his promotionibus exquirat voluntatem colligantium.

Oppones 1. In l. 17. cit. sic habetur: rei deposita proprietate apud deponentem manet. Sed & possessio: nisi apud sequestrem deposita est: nam tunc eam sequester possidet. Id enim agitur ea depositione, ut neutrius possessioni id tempus procedat: ergo sequestratio transfert possessionem, licet id non faciant alia deposita. 2. In c. 1. seq. b. 1. dicitur possessio sequestrari: ergo transfertur in sequestrem. Idem dicitur in Ordinatione Camere p. 2. tit. 21. §. ult. 3. Electio, præsentatio &c. sunt fructus juris eligendi, præsentandi: fructus autem spectant ad possessorem: ergo, si sequester potest eligere, præsentare, erit possessor. Imò fructus rei sequestratæ, si sequester non est possessor, debent reservari illi, qui finalem obtinet victoriam. Clem. cit. ergo sequester eligere vel præsentare nequit, quod est contra dicta. 4. ad 1. ibi est sermo de ipsa possessione dubia apud sequestrem deposita, seu de re cum animo dimittendi possessionem tradita (Jure sic interpretantem) expressa autem vel tacita voluntate transferri possessionem in sequestrem posse, non negamus; deponere enim ibi idem significat, ac dimittere, conformiter l. 34. pr. de acquir. poss. atque sic conciliatur lex l. 17. cit. cum l. 39. cit. in qua ultima clarè habetur nostra assertio. Id quod confirmatur ex ultimis verbis l. 17. cit. id enim agitur &c. h. e. convenitur, ut neuter ex litigatoribus possideat, sed solus sequester. Ad 2. ibi per possessionem intelligitur res ipsa sequestrata, & litigiosa. Neque novum est, no-

mine possessionis res ipsas indicari, uti ex multis legibus probat Harpr. n. 155. In Ordinat. Camere sermo est de possessione dubia, quando uterque se possidere contendit: at isto casu possessio non adimitur, nec in sequestre transfertur, sed potius victori conservatur, & sequestri interim conservanda committitur, qui proinde rem detinet, non possidet, sicut depositarius solet. Ad 3. Sequester Ecclesiæ vel Beneficij non sit possessor, sed administrator juxta Pontificem, ac jus eligendi vel præsentandi eidem conceditur, ne Ecclesia diu carere debeat Prælato vel Rectore, cum neuter litigantium providere possit: possessionis autem, h. e. reddituum & usûs custodiam interim habet sequester. Id, quod additur, dist. fructus servari debent victori, qui servari possunt, & victorem faciunt ditiores. Conc. Omnes indiscriminatim. Neg. Electio & præsentatio non possunt differri sine detrimento Ecclesiæ vacantis, neque sunt emolumentum temporale, ex quo aliquis fit ditior. Rectè igitur providet sequester, non quidem nomine suo, nec nomine victoris, utpote adhuc incerti, sed auctoritate Judicis & Superioris Ecclesiastici, à quo accepit administrationem, & exercitium iurium rei sequestratæ annexorum.

Dico 4. Sequestratio ex parte sequestris operatur obligationem diligenter custodiendi rem fidei suæ commissam absque omni culpa, saltem lata, colligendi fructus, eosque servandi, vel, si servari non possint, pretium inde redactum cum illis finita lite restituendi victori. Ex parte autem victoris obligationem præstandi indemnem sequestrem, cui proinde tenetur omnia damna & sumptus propter rem sequestratam utiliter factos compensare. Clem. cit. c. 2. de dolo. l. 5. §. 2. ff. de positi. Unde victori contra sequestrem ejusque hæredes datur actio depositi sequestraria directa: sequestri autem contra victorem contraria. l. 1. §. 24. l. 5. §. 2. §. 3. ff. eod.

Dico 5. Arrestatio quamvis permessa sit, si sit voluntaria, Judicialis tamen spectato Jure Scripto regulariter prohibita est. Colligitur ex rationibus pro prima assertione allatis, & posterior pars firmatur ex Receptis Imper. de anno 1570 §. Wann auch die Arresta. Gail. observ. cit. n. ult. atque ex hac ratione, quia per arrestum aliquis diffamatur de paupertate & non solventia. Dixi 1. spectato Jure Scripto: nam in Germania nostra processus Arrestationis in omnibus ferè provinciis usu & consuetudine receptus est, ut adeò de illius validitate aut justitia dubitare temerarium foret, modò observentur ea, quæ secundum cujuslibet loci Statuta & observantiam justam necessaria sunt. Cancellar. Schmid ad Jus Bavar. tom. 2. tit. 19. art. 6. n. 1. Dixi 2. regulariter: nisi nempe periculum sit in mora v. g. & debitor aufugeret, per l. 10. ff. que in fraud. credit. Siquidem extra hujusmodi periculum ordo Juris servandus, & debitor coram suo Judice conveniendus esset.

Dico 6. Ut Arrestatio Judicialis, quæ verbo arrestationis ordinariè venit, ritè & licitè fiat,

Qo 2

re-

requiritur 1. ut petatur coram ordinario Iudice loci, neque creditor, si copiam Iudicis habere possit, propria auctoritate invadat personam vel res debitoris. 2. Ut debitor sit fugitivus, vel de fuga suspectus, vel alia similis causa gravis addit. 3. Ut Iudex imploratus Reo sine mora denuntiet, ut in corpore & bonis permaneat in loco, donec coram se compareat. 4. Ut Iudex in utriusque præsentia summarie cognoscat, an Actor verisimilia afferat argumenta suæ prætenſionis: & si talia afferat, arrestum habetur pro justificato; secus, debet arrestatus dimitti. 5. Ut dein totam causam examinet ac terminet. Sitamen arrestatus dederit cautionem idoneam, scilicet vel per pignora, vel per fidejussionem, arrestum mox dissolvendum est, quamvis debitor maneat obligatus respondere coram Iudice, à quo fuit arrestatus in causa debiti sui. Cancell. Schmid ad tit. 13. a. 2. & ad tit. 19. a. 8. Quod si Iudex à creditore imploratus omiserit decernere arrestum, & debitor interim aufugerit, vel res perierit, vel aliud damnum inde secutum sit creditori, Iudex obligatus est omne illi damnum resarcire, juxta l. ult. C. de pœn. Jud. qui mal. jud. l. 4. C. de custod. Reor.

10 Dico 7. Si ex postfacto demonstretur, arrestum indebitè & injustè esse impetratum à creditore, istenon solum tenetur arrestato ad omne damnum & interesse, sed insuper injuriarum conveniri potest. Cancell. Schmid. art. 8. cit. n. 22. ex l. si creditores fin. ff. de reb. Autb. Jud. possidend. l. penult. C. qui bon. eed. poss. Speidel. V. Arrest. §. alias ex l. 5. §. 1. ff. qui satisfdar. cog. l. injuriarum §. fin. ff. de injur. Quamvis verò aliqui velint, creditorem propterea etiam amittere jus crediti, si aliquod habuerit: id tamen alij melius negant; si enim verisimili ratione probavit debitum, & sic arrestum est justificatum, non videtur tantam pœnam commertus.

11 Dico 8. Qui frangit arrestum, scilicet vel bona arrestata dimovendo vel, si ipse in persona fuit arrestatus, aufugiendo; tunc videndum, an sit subditus & incola, an verò peregrinus & extraneus. Si subditus, peti potest remissio, & Iudex domicilij, qui est sub eodem Principe cum Iudice loci, in quo facta est violatio arresti, tenetur remittere, Iudex autem, qui fecit arrestum, loco pœnæ potest eum in duriorem & tædiosam custodiam mittere, vel multà pecuniarià arbitrarià afficere. Si fuit extraneus & non subditus, opus erit vigilantia, ut iterum deprehendatur in provincia, atque deprehensus in arctiorem custodiam mitti, vel arbitrarià pœnà puniri potest: frustra enim petetur remissio, cum hodierno Jure remissiones inter diversos Principes & Status in usu amplius non sint. Cancell. Schmid n. 20. Menochius tamen l. i. de arbitr. Jud. casu 301. n. 11. & alij putant, violatorem arresti puniendum esse, sicut effractor carceris solet: alij autem pœnà banni. Sed isti videntur intelligendi de ijs tantum, qui propter crimen criminaliter detinentur, non ob debitum pecuniarium. Qui plura desiderat de Arrestis, consulere poterit Petrum Peckium

de Jure sistendi. Andreæ Gail de Arrest. Imper. Berlichium in Conclus. Practicabil. concl. 74. §. seqq. p. 1. Sigismundum Dürfeld &c.

TITULUS XVIII.

De Confessis.

SUMMARIUM.

1. Quid sit positio, & articulus: quomodo differant inter se.
2. Confessio Sacramentalis extra tribunal Sacram non attenditur.
3. Confessio, huic loco propria, alia est Judicialis, & alia Extrajudicialis.
4. Judicialis dividitur in simplicem & qualificatam, expressam & tacitam, spontaneam & extortam.
5. 6. An, quid, & quando probet Extrajudicialis.
7. 8. Quid probet & operetur Judicialis, rite facta.
9. An habita confessione Judiciali ipsius Rei opus adhuc sententiæ condemnatoriæ.
10. An & quando probet confessio Judicialis extorta.
11. Quando tortura sit locus.
12. Confessio dolose elicit non præjudicat Reo.
13. An confessio criminosa præjudicat sociis criminis.
14. 15. An & quando Iudex interrogare possit de sociis criminis.
16. Confessio Rei qualificata qualiter ipsi noccat.
17. seqq. An Reus legitime interrogatus à Iudice, & quando teneatur fateri veritatem, an equivocare non possit.
21. Confessio Judicialis revocari regulariter non potest.

Sciendum 1. postquam hucusque actum est de ijs, quæ pertinent ad formam ac modum ordinandi Judicij, de quæ aliis, quæ incidere possunt ac solent, antequam deveniatur ad inquirenda merita causæ principalis in Judicium deductæ, progressum nunc fieri ad modos, quibus causa principalis instruitur, ejusque merita elucescunt: quod fit tum Probationibus ab Actore adductis, tum Exceptionibus à Reo oppositis; de quibus tractabunt sequentes Tituli usque ad XXVI. de Præscriptionibus inclusive. Iis autem rectè præmittitur Titulus præsens de Confessis; quia confessio Rei vel ex toto relevat Actorem ab onere probandi, si nempe confiteatur omnia contra se proposita, vel ex parte, si ex positionibus & articulis in libello contentis confiteatur solum aliquos. Per Positionem intelligitur simplex assertio facti ad causam pertinentis, medio Juramento exhibitæ in scriptis: per Articulum pars intentionis, continens id, quod quis probare intendit. Differunt inter se multum; nam Ponens fatetur suas positiones, easque asserit esse veras: Articulus non fatetur articulos, eosque non ut veros asserit, sed quod credat eos probari posse; nihilominus tamen, ut notat Gail. l. 1. ob-